

1. Laske malla osamurteleehitelmä saadaan

$$\frac{z}{(z+1)(z-2)} = \frac{1/3}{z+1} + \frac{2/3}{z-2}$$

Suoraavaksi perittävän esittämiseen oikean puolen termit geometrisen sarjan summa kaavan avulla,

(a) Jos $z \in \mathbb{D}$, niin $|z| < 1$ ja $|\frac{z}{2}| < 1$, joten

$$\frac{1/3}{z+1} = \frac{1}{3} \frac{1}{1-(-z)} = \frac{1}{3} \sum_{j=0}^{\infty} (-z)^j = \sum_{j=0}^{\infty} \frac{(-1)^j}{3} z^j,$$

ja

$$\frac{2/3}{z-2} = -\frac{1}{3} \frac{1}{1-\frac{z}{2}} = -\frac{1}{3} \sum_{j=0}^{\infty} \left(\frac{z}{2}\right)^j = \sum_{j=0}^{\infty} \frac{-1}{3 \cdot 2^j} z^j. \quad (1)$$

Saadaan siis

$$\frac{z}{(z+1)(z-2)} = \sum_{j=0}^{\infty} \frac{1}{3} \left((-1)^j - \left(\frac{1}{2}\right)^j \right) z^j, \quad z \in \mathbb{D}.$$

(b) Jos $z \in \mathbb{D}(0,2) \setminus \overline{\mathbb{D}}$, niin $|-\frac{1}{z}| < 1$ ja $|\frac{z}{2}| < 1$, joten (1) on voimassa ja

$$\frac{1/3}{z+1} = \frac{1}{3z} \frac{1}{1-(-\frac{1}{z})} = \frac{1}{3z} \sum_{j=0}^{\infty} \left(-\frac{1}{z}\right)^j = \sum_{j=0}^{\infty} \frac{(-1)^j}{3} \frac{1}{z^{j+1}}. \quad (2)$$

Täten

$$\frac{z}{(z+1)(z-2)} = \sum_{j=0}^{\infty} \frac{(-1)^j}{3} \frac{1}{z^{j+1}} + \sum_{j=0}^{\infty} \frac{-1}{3 \cdot 2^j} z^j = \sum_{j=-\infty}^{\infty} a_j z^j,$$

missä

$$a_j = \begin{cases} \frac{-1}{3 \cdot 2^j}, & \text{kun } j \geq 0 \\ \frac{(-1)^{-j-1}}{3}, & \text{kun } j < 0, \end{cases} \quad z \in \mathbb{D}(0,2) \setminus \overline{\mathbb{D}}.$$

(c) Jos $z \in \mathbb{C} \setminus \overline{\mathbb{D}(0,2)}$, niin $|-\frac{1}{z}| < 1$ ja $|\frac{z}{2}| < 1$, joten (2) on voimassa ja

$$\frac{2/3}{z-2} = \frac{2}{3z} \frac{1}{1-\frac{z}{2}} = \frac{2}{3z} \sum_{j=0}^{\infty} \left(\frac{z}{2}\right)^j = \sum_{j=0}^{\infty} \frac{2^{j+1}}{3} \frac{1}{z^{j+1}}.$$

Siten

$$\frac{z}{(z+1)(z-2)} = \sum_{j=0}^{\infty} \frac{(-1)^j}{3} \frac{1}{z^{j+1}} + \sum_{j=0}^{\infty} \frac{2^{j+1}}{3} \frac{1}{z^{j+1}} = \sum_{j=-\infty}^{\infty} a_j z^j,$$

missä

$$a_j = \begin{cases} 0, & \text{kun } j \geq 0 \\ \frac{1}{3} \left((-1)^{-j-1} + 2^{-j} \right), & \text{kun } j < 0. \end{cases}$$

2. Koska (Esimerkki 2.2.5)

$$\sin(2z) = 2z - \frac{(2z)^3}{3!} + \frac{(2z)^5}{5!} - \dots = \sum_{j=0}^{\infty} \frac{(-1)^j}{(2j+1)!} (2z)^{2j+1} \quad \forall z \in \mathbb{C},$$

niin

$$\frac{\sin(2z)}{z^3} = \sum_{j=0}^{\infty} \frac{(-1)^j}{(2j+1)!} 2^{2j+1} z^{2j-2} \quad \forall z \in \mathbb{C} \setminus \{0\}.$$

3. Nyt
$$\sum_{j=-\infty}^{\infty} \frac{z^j}{2^{|j|}} = \sum_{j=-\infty}^{-1} \frac{z^j}{2^{-j}} + \sum_{j=0}^{\infty} \frac{z^j}{2^j} = \sum_{j=1}^{\infty} \frac{1}{2^j 2^j} + \sum_{j=0}^{\infty} \frac{z^j}{2^j} =: S_1 + S_2,$$

missä S_1 suppenee, kun $|\frac{1}{2z}| < 1 \Leftrightarrow |z| > \frac{1}{2}$, ja hajaantuu, kun $|z| < \frac{1}{2}$, ja S_2 suppenee, kun $|\frac{z}{2}| < 1 \Leftrightarrow |z| < 2$, ja hajaantuu, kun $|z| > 2$ (näitä on helppo tarkistaa esimerkiksi suhdetestillä). Näin ollen laajin origo-keskisen rengasalue, jossa annettu sarja suppenee, on $A(0; \frac{1}{2}, 2) = \{z \in \mathbb{C} : \frac{1}{2} < |z| < 2\} = D(0, 2) \setminus \overline{D(0, \frac{1}{2})}$.

4. Jos $|w| < 1$, niin termiittäin derivoimalla saadaan

$$\frac{1}{1-w} = \sum_{j=0}^{\infty} w^j \Rightarrow \frac{1}{(1-w)^2} = \sum_{j=1}^{\infty} j w^{j-1}$$

$$\Rightarrow \frac{2}{(1-w)^3} = \sum_{j=2}^{\infty} \frac{j!}{(j-2)!} w^{j-2} \dots$$

ja yleisesti

$$\frac{(n-1)!}{(1-w)^n} = \sum_{j=n-1}^{\infty} \frac{j!}{(j-(n-1))!} w^{j-(n-1)} \quad (*)$$

Kun $|z| > |a|$ ($\Leftrightarrow z \in \mathbb{C} \setminus \overline{D(0, |a|)}$), niin f_n on analyttinen ja $|\frac{a}{z}| < 1$. Siten kaavan (*) nojalla

$$\begin{aligned} \frac{1}{(z-a)^n} &= \frac{1}{z^n} \frac{1}{(1-\frac{a}{z})^n} = \frac{1}{z^n} \sum_{j=n-1}^{\infty} \frac{j!}{(j-n+1)!} \left(\frac{a}{z}\right)^{j-n+1} \\ &= \sum_{j=n-1}^{\infty} \binom{j}{n-1} a^{j-n+1} \frac{1}{z^{j+1}}. \end{aligned}$$

5. Vihjeen nojalla tiedetään että $P'(z)$ on muotoa

$$\begin{aligned}P'(z) &= a_n d_1 (z - z_1)^{d_1 - 1} (z - z_2)^{d_2} \cdots (z - z_r)^{d_r} \\ &+ a_n (z - z_1)^{d_1} d_2 (z - z_2)^{d_2 - 1} \cdots (z - z_r)^{d_r} \\ &+ \cdots \\ &+ a_n (z - z_1)^{d_1} (z - z_2)^{d_2} \cdots d_r (z - z_r)^{d_r - 1}.\end{aligned}$$

Jaetaan jokainen $P'(z)$:n termi funktiolla

$$P(z) = a_n (z - z_1)^{d_1} (z - z_2)^{d_2} \cdots (z - z_r)^{d_r},$$

ja saadaan

$$\frac{P'(z)}{P(z)} = \frac{d_1}{z - z_1} + \frac{d_2}{z - z_2} + \cdots + \frac{d_r}{z - z_r}.$$

6. Edellisen tehtävän nojalla väitetty nollakohtien määrä on

$$\frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma} \frac{d_1}{z - z_1} dz + \frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma} \frac{d_2}{z - z_2} dz + \cdots + \frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma} \frac{d_r}{z - z_r} dz.$$

Tiedetään että jos esim z_j on käyrän Γ sisällä niin $\int_{\Gamma} \frac{1}{z - z_j} dz = 2\pi i$, ja jos ei, niin $\int_{\Gamma} \frac{1}{z - z_j} dz = 0$. Tällöin, jos z_j on käyrän Γ sisällä oleva nollakohta, niin

$$\frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma} \frac{d_j}{z - z_j} dz = \frac{1}{2\pi i} d_j 2\pi i = d_j.$$

Koska d_j on nollakohdan z_j kertaluku, niin väite seuraa.

(Huom! Tehtävän tulos pätee myös yleisemmässä tapauksessa, jos polynomi P korvataan meromorfisella funktiolla f (siis f on analyttinen tai sillä on napa kussakin määrittelyalueen pisteessä). Tällöin vastaavan integraalin arvo on funktion f nollakohtien määrä – napojen määrä käyrän Γ sisällä. Tulos tunnetaan argumentin periaatteena, ja siihen palataan tarkemmin kurssin lopussa.)